

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Ivetou Derikovou ve věci

žalobce: **XXX**
insolvenční správce dlužníka XXXX bytem XXXX
sídlem XXX
zastoupený advokátkou JUDr. Blankou Šimkovou
sídlem Masarykovo náměstí 1484, 530 02 Pardubice

proti

žalovanému: **XXX** narozený dne XXX
bytem XXX
zastoupený advokátem JUDr. Kamilem Podroužkem
sídlem Orlické nábřeží 376/17, 500 03 Hradec Králové

o zaplacení 146 460 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žaloba, kterou se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 146 460 Kč, se zamítá.**
- II. Žalobce je povinen nahradit žalovanému náklady řízení ve výši 46 353,89 Kč k rukám zástupce žalovaného JUDr. Kamila Podroužka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se proti žalovanému domáhal žalobou doručitou soudu dne 19. 7. 2022 zaplacení částky 146 460 Kč. Tvrdil, že usnesením Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, č.j. XXX ze dne XXX byl zjištěn úpadek XXX, nar. XXX, bytem XXX (dále jen „dlužník“) a zároveň Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Žáková.

byl tímto usnesením žalobce ustanoven insolvenčním správcem dlužníka. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích, č.j. XXX ze dne XXX byl prohlášen konkurs na majetek dlužníka. V souladu s ust. § 229 odst. 3 písm. c) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) přešlo na žalobce dispoziční oprávnění ve vztahu k majetkové podstatě. Usnesením Okresního soudu v Pardubicích, č.j. 32 D 1467/2018-55 ze dne 15. 4. 2019 (právní moc ke dni 15. 4. 2019) bylo rozhodnuto JUDr. Doubravkou Novákovou, notářkou se sídlem v Pardubicích, o pozůstalosti po zemřelé XXX, nar. XXX. Tímto usnesením bylo rozhodnuto, že XXX zůstavitelky XXX, nar. XXX, tj. žalovaný, vyplatí na uspokojení dědického podílu XXX zůstavitelky XXX, nar. XXXX, tj. dlužníkovi, částku ve výši 146 460 Kč, a to nejpozději do 2 měsíců od nabytí právní moci tohoto usnesení. Žalobce, z pozice insolvenčního správce účastníka dědického řízení (dlužníka XXX, nar. XXX), vyslovil souhlas s uzavíranou dohodou, neboť předmětné finanční plnění je způsobitelné dle ust. § 206 odst. 1 insolvenčního zákona tvořit součást majetkové podstaty dlužníka a mělo by být vydáno žalobci. Žalovaný byl dne 18. 4. 2019 žalobcem vyzván k vydání předmětného finančního plnění, tj. částky ve výši 146 460 Kč na účet majetkové podstaty dlužníka. I přesto, že byla žalovanému tato výzva doručena dne 24. 4. 2019, do majetkové podstaty nevydal ničeho. Ve svém vyjádření ze dne 18. 5. 2019 žalovaný poukázal na to, že bude postupovat dle výše uvedeného usnesení, č.j. 32 D 1467/2018-55 ze dne 15. 4. 2019, tedy, že finanční prostředky vydá XXX (dlužníkovi). Žalobce následně žalovaného opakovaně vyzval k vydání finančních prostředků na účet majetkové podstaty, kdy byl zároveň upozorněn na možné naplnění skutkové povahy trestného činu dle ust. § 225 trestního zákoníku. Ani přes tuto urgenci žalovaný nevydal ve prospěch majetkové podstaty ničeho. K další výzvě žalovaný sdělil, že předmětné finanční plnění vydal dlužníkovi, avšak toto žádným způsobem nedoložil. Výše uvedeným jednáním tak žalovaný zkrátil majetkovou podstatu o částku ve výši 146 460 Kč, což v důsledku ovlivní míru uspokojení pohledávek věřitelů v rámci insolvenčního řízení dlužníka. Žalovaný byl opakovaně seznámen se skutečností, že vůči dlužníkovi (XXX) probíhá insolvenční řízení, které je řešeno konkursem na jeho majetek. Rovněž si byl žalovaný vědom toho, že dlužník žádné finanční prostředky do majetkové podstaty nevydal, neboť žalobce, jakožto insolvenční správce dlužníka, podal jak na dlužníka, tak i na žalovaného trestní oznámení z důvodu možného naplnění skutkové podstaty trestního činu dle ust. § 225 trestního zákoníku. Přičemž v této věci bylo rozhodnuto Okresním soudem v Pardubicích dne XXX trestním příkazem č.j. XXX, kterým byl dlužník odsouzen k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 300 hodin. Do dne podání žaloby žalovaný ničeho ani na základě předžalobní výzvy do majetkové podstaty nevydal.

2. Žalovaný argumentoval tím, že na základě usnesení Okresního soudu v Pardubicích č.j. 32 D 1467/2018-55 ze dne 15. 4. 2019 vyplatil na uspokojení dědického podílu XXX zůstavitelky XXX, nar. XXX, částku ve výši 146 460 Kč, a to v postupných několika splátkách v hotovosti k rukám XXX zůstavitelky. Žalovaný měl za to, že splnil své povinnosti vyplývající pro něj z rozhodnutí o pozůstalosti ze dne 15. 4. 2019 řádným způsobem tak, jak mu bylo tímto rozhodnutím určeno a nevidí důvodu k platbě dle žaloby.
3. V průběhu řízení žalovaný vznesl námitku promlčení, kterou odůvodnil tím, že dne 15. 4. 2019 bylo usnesením Okresního soudu v Pardubicích č.j. 32 D 1467/2018-55 rozhodnuto JUDr. Doubravkou Novákovou, notářkou se sídlem v Pardubicích, o pozůstalosti po zemřelé XXX, nar. XXX, které nabylo právní moci dne 15. 4. 2019, kdy podle tohoto usnesení měl XXX zůstavitelky (žalovaný) vyplatit XXX zůstavitelky (dlužníkovi) částku 146 460 Kč, a to nejpozději do 2 měsíců od právní moci předmětného usnesení o pozůstalosti. Usnesení o pozůstalosti bylo vydáno na základě dohody o rozdělení pozůstalosti, se kterou vyslovil souhlas i insolvenční správce dlužníka (žalobce). Žalovaný poté na základě usnesení o pozůstalosti vyplatil dlužníkovi částku ve výši 146 460 Kč. Následně žalobce podal u příslušného soudu žalobu dne 19. 7. 2022, kterou se domáhal po žalovaném zaplacení částky ve výši 146 460 Kč. Žalobci, coby insolvenčnímu správci dlužníka, bylo známo, že dle usnesení o pozůstalosti má být dlužníkovi vyplacena částka ve výši Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Žáková.

146 460 Kč nejpozději do 15. 6. 2019 (tj. dva měsíce od právní moci usnesení). Dne 15. 6. 2019 nastala splatnost pohledávky, žalovaný měl být v prodlení již od 16. 6. 2019 a žalobce se tak mohl od 16. 6. 2019 poprvé obrátit na soud a uplatnit své právo žalobou, dne 16. 6. 2019 počal běh promlčecí doby. Žalovaný má tedy za to, že žalobce uplatnil svůj nárok vymezený v žalobě opožděně, neboť došlo k promlčení nároku ve smyslu ustanovení § 629 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Promlčecí doba počala běžet od 16. 6. 2019 a uplynula dne 16. 6. 2022, žalobce však podal žalobu až dne 19. 7. 2022, tedy až po uplynutí tří leté promlčecí lhůty. Ke stavení promlčecí doby nemohlo dojít ani v rámci trestního řízení, když žalobce neuplatnil nárok na náhradu škody v adhezním řízení a toliko podal trestní oznámení, které však samo o sobě nestaví běh promlčecí doby. Žalobce požadavek, aby konkrétní osobě byla uložena povinnost k náhradě škody v určité výši, v rámci trestního oznámení a ani v rámci celého trestního řízení neuplatnil, a proto promlčecí doba běžela dále, aniž by došlo k jejímu stavění ve smyslu § 648 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Žalovaný trval na zamítnutí žaloby.

4. Žalobce považoval námitku promlčení za nedůvodnou, argumentoval tím, že ke stavení promlčecí lhůty došlo, a to záznamem o zahájení úkonů trestního řízení ze dne 14. 2. 2020, které bylo zahájeno jak vůči žalovanému, tak i vůči dlužníkovi. Teprve až usnesením PČR ze dne XXX bylo zjištěno, že bylo zahájeno trestní stíhání pouze vůči XXX, nar. XXX, vůči žalovanému trestní stíhání zahájeno nebylo. Žalobce má tedy za to, že od 14. 2. 2020 do 16. 12. 2020 došlo ke stavení promlčecí lhůty. S ohledem na tyto skutečnosti k promlčení uplatněného nároku dojít nemohlo, nikde není dána povinnost v rámci podání trestního oznámení ihned nárokovat a uplatňovat škodu, to může poškozený kdykoliv v průběhu trestního řízení. Žalovaný si byl vědom své povinnosti vyplatit žalobci částku 146 460 Kč, toto však ani po opakovaných výzvách neučinil, proto bylo na žalovaného a dlužníka podáno dne XXX trestní oznámení. V rámci podaného trestního oznámení neměl žalobce žádné informace o stavu průběhu řízení, a proto přípisem ze dne 26. 4. 2021 vyzval PČR XXX o sdělení stavu řízení, od PČR obdržel pouze odpověď ze dne 13. 5. 2021, že v dané věci bylo vyšetřování ze strany PČR ukončeno a věc byla v dané době předána na Okresní státní zastupitelství. Žalobce obdržel až dne 30. 8. 2021 trestní příkaz Okresního soudu v Pardubicích č.j. XXX ze dne XXX s vyznačením právní moci dne XXX. Žalobce následně po obdržení pravomocného trestního příkazu nahlédl do spisu a zjistil, že v rámci přípravného řízení byly dne 14. 2. 2020 zahájeny úkony v trestním řízení, mimo jiné i vůči žalovanému. Dále bylo PČR vydáno usnesení ze dne XXX o zahájení trestního stíhání pouze vůči XXX, nar. XXX, s tím že dále nebude vyvozována trestní odpovědnost vůči žalovanému. Tyto listiny žalobce nikdy neobdržel, informaci získal až po nahlédnutí to spisu. Žalobce již dne 26. 4. 2021 ve věci podaného trestního oznámení ze dne 12. 8. 2019 sděloval, že žádná finanční částka ve výši 146 460 Kč, která měla náležet do majetkové podstaty dlužníka, nebyla žalovaným uhrazena. Žalobce se dozvěděl až dne 30. 8. 2021, že jeho trestní oznámení skončilo vydáním trestního příkazu pouze vůči dlužníkovi. Teprve až nahlédnutím do spisu po datu 30. 8. 2021 se žalobce dozvěděl, jakým způsobem bylo trestní oznámení vůči žalovanému ukončeno. Přesto byl ještě dne 13. 5. 2021 orgánem činným v trestním řízení vyznačen o tom, že v této době, tj. v polovině května 2021, je spis na Okresním státním zastupitelství k dalšímu řízení. Žalobce tak neměl důvod pochybovat o tom a žil v dobré víře v tom, že celá záležitost dále pokračuje. Protože nenastala okolnost, kdy by mohl žalobce až do zahájení hlavního líčení uplatnit v souladu s ust. § 43 trestního řádu nárok vůči žalovanému, nelze mu dávat k tíži, že taková okolnost nenastala. Námitka promlčení vznesená ze strany žalovaného je tak irrelevantní, a i v rozporu s dobrými mravy, neboť žalovaný si je dobře vědom toho, že má plnit do majetkové podstaty, přesto tak neučinil a nyní se dovolává námitky promlčení.
5. Mezi účastníky bylo nesporné, že žalovaný byl v rámci dědického řízení povinen vyplatit XXX, nar. XXX, částku 146 460 Kč nejpozději do 2 měsíců od právní moci usnesení, usnesení nabylo právní moci dne 15. 4. 2019. Dále bylo mezi účastníky nesporné, že částka, kterou byl žalovaný povinen v rámci dědického řízení vyplatit XXX, nar. XXX, nebyla žalobci, jako insolvenčnímu správci dlužníka vyplacena.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Žáková.

6. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích č.j. XXX ze dne XXX byl zjištěn úpadek dlužníka XXX, nar. XXX, insolvenčním správcem byl ustanoven XXX.
7. Z protokolu č.j. 32 D 1467/2018-37 o jednání sepsaného notářkou JUDr. Doubravkou Novákovou dne 21. 2. 2019 ve věci pozůstalosti po paní XXX, nar. XXX, zemřelé dne XXX, bylo zjištěno, že v rámci tohoto jednání byl žalovaný vyrozuměn o tom, že na majetek jeho XXX, XXX, nar. XXX, byl prohlášen konkurz a insolvenčním správcem byl ustanoven XXX. V rámci pozůstalostního řízení žalovaný jako insolvenční správce dlužníka – pozůstalého XXX zůstavitelky XXX, nar. XXX, sdělil, že je připraven souhlasit s dědickou dohodou v okamžiku, kdy podíl připadající na XXX zůstavitelky bude činit částku 146 459,30 Kč (XXX). Usnesením Okresního soudu v Pardubicích č.j. 32 D 1467/2018-55 ze dne 15. 4. 2019 ve věci řízení o pozůstalosti po paní XXX, zemřelé dne XXX, byla mimo jiné schválena dohoda, že XXX zůstavitelky XXX vyplatí na uspokojení dědického podílu XXX zůstavitelky XXX částku 146 460 Kč, a to nejpozději do dvou měsíců od právní moci tohoto usnesení. Usnesení nabylo právní moci dne 15. 4. 2019. Dopisem ze dne 18. 4. 2019 informovala notářka JUDr. Doubravka Nováková žalobce, že dlužník XXX, nar. XXX, neodmítl dědictví a nabyvá celý svůj dědický podíl. Zároveň zaslala žalobci na vědomí usnesení č.j. 32 D 1467/2018-55.
8. Výzvou ze dne 18. 4. 2019 (včetně podacího lístku) bylo prokázáno, že žalobce jako insolvenční správce, vyzval žalovaného k vydání finančního plnění ve výši 146 460 Kč (dědický podíl, který nabyl žalovaný v rámci pozůstalosti po zemřelé XXX, a to dle usnesení Okresního soudu v Pardubicích č.j. 32 D 1467/2018-55 ze dne 15. 4. 2019) na účet majetkové podstaty dlužníka XXX, nar. XXX, neboť dědický podíl je způsobilý tvořit součást majetkové podstaty. Z informace k podané zásilce bylo zjištěno, že výzva byla žalovanému dodána 24. 4. 2019.
9. Zprávou ze dne 18. 5. 2019 bylo zjištěno, že žalovaný k výzvě ze dne 18. 4. 2019 sdělil žalobci, že musí respektovat usnesení notářky JUDr. Novákové ze dne 15. 4. 2019, a proto nemůže výzvě vyhovět.
10. Výzvou ze dne 24. 5. 2019 bylo zjištěno, že žalobce opakovaně vyzval žalovaného k vydání částky 146 460 Kč na účet majetkové podstaty dlužníka XXX, nar. XXX. Výzvu si žalovaný dle doručenky převzal dne 28. 5. 2019.
11. Předžalobní výzvou ze dne 2. 8. 2019 bylo zjištěno, že žalobce opakovaně vyzval žalovaného k vydání částky 146 460 Kč na účet majetkové podstaty dlužníka XXX, nar. XXX s upozorněním na vymáhání soudní cestou, případně podání trestního oznámení z důvodného podezření naplnění skutkové podstaty trestného činu. Výzvu si žalovaný dle doručenky převzal dne 5. 8. 2019.
12. Zprávou ze dne 7. 8. 2019 bylo zjištěno, že žalovaný k výzvě žalobce ze dne 2. 8. 2019 sdělil, že vyplacení částky 146 460 Kč proběhlo dne 17. 4. 2019, a to v hotovosti k rukám XXX, XXX zůstavitelky.
13. Z trestního spisu Okresního soudu v Pardubicích č.j. XXX bylo zjištěno, že žalobce podal dne XXX trestní oznámení na XXX, nar. XXX a XXX, nar. XXX s tím, že XXX, nar. XXX, zkrátil majetkovou podstatu o částku ve výši 146 460 Kč, neboť tuto částku ani po opakovaných výzvách žalobci jako insolvenčnímu správci do majetkové podstaty dlužníka XXX, nar. XXX, nevydal. Záznamem o zahájení úkonů trestního řízení ze dne XXX bylo zjištěno, že PČR, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Územní odbor XXX, Oddělení hospodářské kriminality SKVP, zahájila úkony trestního řízení mimo jiné vůči žalovanému, a to pro přečin porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 trestního zákoníku. Usnesením PČR, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Územní odbor XXX, Oddělení hospodářské kriminality SKVP, č.j. XXX ze dne XXX bylo zjištěno, že bylo zahájeno trestní stíhání XXX, nar. XXX jako obviněného ze Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Žáková.

spáchání přechitnu porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 trestního zákoníku. V odůvodnění tohoto usnesení bylo uvedeno, že v případě osoby XXX, nar. XXX, nebude vyvozována trestní odpovědnost, a to z nedostatku zavinění na jeho straně. Z žádosti žalobce ze dne 26. 4. 2021 bylo zjištěno, že žalobce žádal PČR v XXX k č.j. XXX o sdělení, v jaké fázi se nachází trestní oznámení podané žalobcem dne XXX na žalovaného a XXX, nar. XXX, neboť prozatím nebyl informován o výsledku jakéhokoli šetření v této věci. Žalobce dále sděloval, že na účet majetkové podstaty dosud nebylo vydáno ničeho, čímž došlo ke zkrácení majetkové podstaty o nevyplacený dědický podíl ve výši 146 460 Kč. Žalobce jako insolvenční správce má za to, že žalovaný svým jednáním nadále maří průběh insolvenčního řízení. Dopisem PČR v XXX ze dne 13. 5. 2021 (č.j. XXX) bylo zjištěno, že PČR sdělila žalobci k jeho žádosti o sdělení stavu věci, že bylo ukončeno vyšetřování a podán návrh na obžalobu, spis je v současné době na Okresním státním zastupitelství Pardubice. Trestním příkazem Okresního soudu v Pardubicích č.j. XXX ze dne XXX bylo zjištěno, že obviněný XXX, narozený XXX, byl uznán vinným, že v období od XXX v rámci insolvenčního řízení zahájeného usnesením Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, č.j. XXX, ze dne XXX v rozporu s § 206 a § 210 zákona číslo 182/2006 Sb., insolvenčního zákona, neposkytl insolvenčnímu správci XXX finanční prostředky v celkové výši 146 460 Kč, které nabyl na základě usnesení Okresního soudu v Pardubicích, č.j. 32 D 1467/2018-55 ze dne 15. 4. 2019 v dědickém řízení po XXX XXX, a to poté, co přiměl XXX, narozeného XXX, k uzavření splátkového kalendáře, k čemuž došlo dne 28. 9. 2018 na adrese XXX, kdy na základě tohoto splátkového kalendáře mu pak XXX postupně vyplatil celý jeho dědický podíl v hotovosti, kterou si ponechal pro vlastní potřebu, a znemožnil, aby se stala součástí majetkové podstaty ve smyslu § 206 odstavec 1 zákona číslo 182/2006 Sb., insolvenčního zákona a negativně ovlivnil uspokojení svých věřitelů v insolvenčním řízení, tedy v insolvenčním řízení mařil výkon funkce insolvenčního správce, a tím ohrozil účel insolvenčního řízení, čímž spáchal přečin porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zákoníku, a byl odsouzen podle § 225 odst. 1 tr. zákoníku, § 62 odst. 1 tr. zákoníku, § 63 odst. 1 tr. zákoníku s přihlédnutím k § 314e odst. 2 tr. řádu k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 300 (tři sta) hodin. Trestní příkaz nabyl právní moci dne XXX. Z doručanky datové schránky bylo zjištěno, že trestní příkaz Okresního soud v Pardubicích č.j. XXX byl žalobci doručen dne XXX.

14. Podle ust. § 249 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, není-li zákonem stanoveno jinak, je osobou oprávněnou k podání žaloby nebo jiného návrhu k vymození nároku dlužníka včetně jeho zajištění, který se týká majetkové podstaty, po prohlášení konkursu pouze insolvenční správce; návrh podaný jinou osobou soud zamítne. Podle odst. 2 jestliže osoba, která má závazek vůči dlužníkovi, plní tento závazek po prohlášení konkursu dlužníku, a plnění se nedostane do majetkové podstaty, není tím svého závazku zproštěna, ledaže prokáže, že o prohlášení konkursu nemohla vědět nebo že vzhledem k okolnostem plnění dluhu bylo zřejmé, že dlužník plnění vydá do majetkové podstaty.
15. Podle ust. § 43 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, je poškozený oprávněn také navrhnout, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit v penězích škodu nebo nemajetkovou újmu, jež byla poškozenému trestným činem způsobena, nebo vydat bezdůvodné obohacení, které obžalovaný na jeho úkor trestným činem získal. Návrh je třeba učinit nejpozději u hlavního líčení před zahájením dokazování (§ 206 odst. 2); je-li sjednána dohoda o vině a trestu, je třeba návrh učinit nejpozději při prvním jednání o takové dohodě (§ 175a odst. 2). Z návrhu musí být patrné, z jakých důvodů a v jaké výši se nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy uplatňuje nebo z jakých důvodů a v jakém rozsahu se uplatňuje nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Důvod a výši škody, nemajetkové újmy nebo bezdůvodného obohacení je poškozený povinen doložit. O těchto právech a povinnostech musí být poškozený poučen.
16. Podle ust. § 609 věta první zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (o. z.) nebylo-li právo vykonáno v promlčecí lhůtě, promlčí se a dlužník není povinen plnit.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Žáková.

17. Podle ust. § 610 odst. 1 o. z. k promlčení soud přihlédne, jen namítne-li dlužník, že je právo promlčeno. Vzdá-li se někdo předem práva uplatnit námitku promlčení, nepřihlíží se k tomu.
18. Podle ust. 619 odst. 1 o. z. jedná-li se o právo vymahatelné u orgánu veřejné moci, počne promlčecí lhůta běžet ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé. Podle odst. 2 může být právo uplatněno poprvé, pokud se oprávněná osoba dozvěděla o okolnostech rozhodných pro počátek běhu promlčecí lhůty, anebo kdy se o nich dozvědět měla a mohla.
19. Podle ust. § 620 odst. 1 o. z. okolnosti rozhodné pro počátek běhu promlčecí lhůty u práva na náhradu škody zahrnují vědomost o škodě a osobě povinné k její náhradě. To platí obdobně i pro odčinění újmy.
20. Podle ust. § 629 odst. 1, 2 o. z. promlčecí lhůta trvá tři roky. Majetkové právo se promlčí nejpozději uplynutím deseti let ode dne, kdy dospělo, ledaže zákon zvlášť stanoví jinou promlčecí lhůtu.
21. Předně se soud zabýval důvodností vznesené námítky promlčení.
22. Právo na náhradu škody, nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení lze učinit i předmětem adhezního řízení jako součásti trestního řízení, a to buď samostatným návrhem do doby zahájení dokazování u hlavního líčení, nebo již na počátku trestního řízení v rámci trestního oznámení. Dochází pak ke stavení promlčecí lhůty uvedených práv. Návrh ovšem musí být cílen proti konkrétnímu pachateli a v obsahu podání je nezbytné vymezit důvod i rozsah požadovaného nároku (viz. ust. § 43 odst. 1 a 3 trestního řádu). V opačném případě by k návrhu v trestním procesu nebylo možno vztahovat hmotněprávní důsledek stavení promlčecí lhůty (viz. např. NS 25 Cdo 2478/2004, 28 Cdo 111/2013). Projev vůle, jímž má být zahájeno adhezní řízení, musí být formulován tak, aby z něj nepochybně vyplývalo, jakého nároku se poškozený domáhá, v jaké výši, vůči komu a z jakého důvodu. Promlčecí lhůta se staví až do pravomocného skončení trestního stíhání. Pokud v trestním řízení nedošlo k uložení povinnosti obžalovanému nahradit poškozenému škodu nebo nemajetkovou újmu anebo vydat bezdůvodné obohacení, má poškozený právo uplatnit takový nárok v občanskoprávním řízení. Po pravomocném skončení trestního stíhání běh promlčecí lhůty pokračuje, nebo se promlčecí lhůta nadále v běhu staví, resp. stavení běhu promlčení nepomine, pokud je po právní moci rozhodnutí v trestním řízení podána poškozeným v přiměřené lhůtě žaloba na náhradu škody, nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení u civilního soudu. Řádným uplatněním nároku na náhradu škody v adhezním řízení, jímž se staví promlčecí doba, není samotné podání trestního oznámení, jestliže neobsahuje požadavek, aby konkrétní osobě byla uložena povinnost k náhradě škody v určité výši.
23. Žalobce podal žalobu u zdejšího soudu dne 19. 7. 2022, přičemž již dne 18. 4. 2019 (neboť tento den je datována výzva, kterou žalobce vyzýval žalovaného k vydání částky 146 460 Kč do majetkové podstaty dlužníka) mu byl znám obsah dědické dohody, v rámci které byla žalovanému uložena povinnost zaplatit XXX (dlužníkovi) na vypořádání pozůstalosti částku 146 460 Kč do dvou měsíců od právní moci usnesení, tj. do 15. 6. 2019 (usnesení nabylo právní moci dne 15. 4. 2019). Žalobce sice XXX podal trestní oznámení jak na žalovaného, tak i na dlužníka, a nejpozději 30. 8. 2021 se z trestního příkazu dozvěděl, že trestní stíhání bylo vedeno pouze vůči dlužníkovi, nikoli žalovanému (trestní příkaz byl vydán pouze vůči dlužníkovi). V tuto dobu již měl žalobce povědomost o tom, že trestní řízení není vůči žalovanému dále vedeno, a nebránilo mu ničeho, aby ještě v době běhu promlčecí doby podal žalobu k civilnímu soudu. Námitka promlčení byla vznesena žalovaným důvodně, soud tak nemůže žalobci promlčené subjektivní občanské právo přiznat. Soud nedospěl ani k závěru, že by námitka promlčení vznesená žalovaným byla v rozporu s dobrými mravy dle ust. § 588 o. z. Dobrým mravům zásadně neodporuje, namítá-li někdo promlčení práva uplatňovaného vůči němu, neboť institut promlčení přispívající k jistotě v právních vztazích je institutem zákonným, a tedy použitelným ve vztahu k jakémukoliv právu, které se podle zákona promlčuje. Uplatnění promlčecí námítky by se přičilo dobrým mravům jen v těch

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Žáková.

výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a důvody, pro které své právo včas neuplatnil. Tyto okolnosti by přitom musely být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby byl odůvodněn tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení. Rozpor uplatnění námítky promlčení s dobrými mravy nelze dovozovat z okolností a důvodů spojených pouze s uplatněným nárokem, ale z okolností, za nichž byla tato námitka uplatněna. Žalobce měl již v srpnu 2021 povědomost o tom, jakým způsobem bylo vyřešeno podané trestní oznámení, neboť mu byl doručen trestní příkaz, který ale směřoval pouze vůči dlužníkovi, tj. XXX. Bylo tedy na žalobci, aby se zajímal o důvod, proč nebylo vedeno trestní stíhání i vůči žalovanému. Žalobce měl dostatek času svůj případný nárok včas a řádně uplatnit u soudu (od srpna 2021 do 15. 6. 2022). To, že se žalovaný bránil námitkou promlčení, neznamená, že by jednal v rozporu s dobrými mravy. Nutno také zdůraznit, že trestní oznámení nemá podle českého právního řádu charakter nástroje k ochraně subjektivního práva fyzické či právnické osoby, nýbrž se v zásadě jedná o formu účasti občanů při prosazování veřejného zájmu na potlačování kriminality, a pouze stát je nositelem monopolu trestního stíhání a pouze orgány přípravného řízení rozhodují o tom, zda zahájí úkony v trestním řízení. Účelem trestního řízení tak není primárně ochrana subjektivních občanských práv fyzické osoby.

24. Na žalobci tedy bylo, aby v době běhu promlčecí lhůty – tj. od 16. 6. 2019 do 15. 6. 2022, podal žalobu k soudu. Pokud právo na vydání žalované částky nebylo uplatněno u soudu před skončením promlčecí doby, uplynutím této doby se promlčí. Z obsahu trestního spisu zdejšího soudu 4 T 18/2021 nebylo zjištěno, že by žalobce vůči žalovanému uplatnil nárok na zaplacení částky 146 460 Kč, kterou byl žalovaný povinen vydat do majetkové podstaty dlužníka, řádným návrhem tak, aby konkrétní osobě byla uložena povinnost k náhradě škody v určité výši, a tím pádem nedošlo ke stavení promlčení doby. S ohledem na tyto skutečnosti nezbylo soudu nic jiného, než žalobu s ohledem na oprávněnost vznesené námítky promlčení, zamítnout.
25. Jelikož žalovaný měl ve věci plný úspěch, postupoval soud dle § 142 odst. 1 občanského soudního řádu (o. s. ř.) a přiznal žalovanému vůči žalobci právo na náhradu nákladů řízení představovaných odměnou advokáta 5 x 6 980 Kč, určenou dle § 7 bod 5 vyhl. č. 177/1996 Sb., za převzetí zastoupení, písemné podání ve věci a účast u 3 jednání, dále pak paušální náhradou hotových výdajů advokáta 5 x 300 Kč dle § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. za úkony shora, cestovním vozidlem XXX k jednání dne 19. 9. 2023 na trase Hradec Králové – Pardubice a zpět, tj. 54 km za cestu tam a zpět, při sazbě náhrady vozidla 5,2 Kč/km, ceně paliva dle vyhlášky 34,40 Kč/l, a spotřebě dle TP 7,03 litr/100 km, a cestovním k jednání dne 16. 1. 2024 a 5. 3. 2024 na trase Hradec Králové – Pardubice a zpět, tj. 2 x 54 km při sazbě náhrady vozidla 5,60 Kč/km, ceně paliva dle vyhlášky 38,70 Kč/l, a spotřebě dle TP 7,03 litr/100 km, tj. cestovné v celkové výši 1 309 Kč, ztrátou času 6 půlhodin po 100 Kč dle § 14 advokátního tarifu (celkem 600 Kč) a dle § 137 odst. 3 písm. a) o. s. ř. daní z přidané hodnoty z odměny advokáta, ztráty času a paušálních náhrad. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 46 353,89 Kč je žalobce povinen zaplatit k rukám zástupce žalovaného (platební místo dle § 149 odst. 1 o. s. ř.).
26. Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 věta před středníkem o. s. ř., kdy nebyly shledány důvody pro stanovení lhůty delší či ve splátkách.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat písemně odvolání do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí ke Krajskému soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích, prostřednictvím Okresního soudu v Pardubicích, a to ve dvojím vyhotovení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Žáková.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněná podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Pardubice 5. března 2024

JUDr. Iveta Deriková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Žáková.